

JUSTITIEMINISTERIET, JUSTITIEFÖRVALTNINGSAVDELNINGEN, RÄTTSHJÄLPS- OCH UT-
SÖKNINGSENHETEN
ARBETSGRUPPEN FÖR UTVECKLING AV DEN ALLMÄNNA INTRESSEBEVAKNINGEN JM
7/33/2014

Debitering av intressebevaknings- arvode

Rekommendation av arbetsgruppen för utveckling av den allmänna intressebevakningen
10.6.2015

INNEHÅLL

1	INLEDNING _____	1
2	HUR ARVODET OCH ERSÄTTNINGAR FASTSTÄLLS _____	2
2.1	Grundavgift _____	2
2.2	Tilläggsavgifter _____	2
2.2.1	Åtgärder på grund av att intressebevakning inleds _____	2
2.2.2	Åtgärder som kräver tillstånd av magistraten eller åtgärder av motsvarande kravnivå _____	2
2.2.3	Egendomsförvaltning _____	3
2.3	Arvoden tas inte ut _____	3
2.4	Arvodets maximibelopp _____	3
2.5	Specialersättning _____	4
2.6	Ett arvode som ska debiteras för en viss rättshandling, ett visst ärende eller viss egendom (specialuppdrag) _____	4
2.7	Arvode för en kortare tid än ett år _____	6
2.8	Övriga arvoden _____	7
3	FAKTURERING AV UTGIFTER _____	7
4	FÖRFARINGSSÄTT FÖR ATT DEBITERA INTRESSEBEVAKARARVODE _____	7
4.1	Hur arvodet räknas _____	7
4.2	Godkännande av arvode _____	11
4.3	Utbetalning av arvode _____	11
4.4	Avstående från indrivning av intressebevakningsarvode _____	12
4.5	Debitering av arvoden från ett dödsbo _____	13
5	DEBITERING AV ARVODE DÅ HUVUDMANNEN HAR FLERA INTRESSEBEVAKARE _____	14
6	DEBITERING AV ARVODE DÅ EN INTRESSEBEVAKARE FÖRORDNATS FÖR EN FRÅNVARANDE HUVUDMAN _____	14

Bilaga 1: Kort sammandrag och paragrafer

Bilaga 2: Fakturerings exempel

1 Inledning

Arbetsgruppen för utveckling av allmän intressebevakning har år 2009 och år 2013 behandlat hur arvoden för intressebevakare fastställs och debiteras vid rättshjälpsbyråerna. Arbetsgruppen har gett en rekommendation om hur arvodet ska debiteras. Arbetsgruppen har svarat på de mottagna frågorna om arvoden. Justitieministeriet har gett rättshjälpsbyråerna handledning i ärenden som gäller debitering av arvoden.

Tidigare anvisningar och rekommendationer:

- rekommendation av arbetsgruppen för den allmänna intressebevakningen 3.9.2009
- justitieministeriets brev 15.9.2009
- justitieministeriets brev 8.10.2010
- rekommendation av arbetsgruppen för den allmänna intressebevakningen 24.1.2013
- debitering av intressebevakningsarvoden av dödsbon: justitieministeriets anvisning 27.2.2014.

Arbetsgruppen har gått igenom alla tidigare anvisningar och rekommendationer och uppdaterat dem i denna handling. Målet med denna rekommendation är att huvudmännen bemöts enhetligt när ett arvode debiteras och att harmonisera de olika förfaringsätt och tolkningar som kommit till arbetsgruppens kännedom. Rekommendationen beaktar också de observationer om debitering av intressebevakningsarvoden av dödsbon som statens revisionsverk gjort och lagt fram i samband med revisionen år 2012. Ändringarna jämfört med tidigare är små och de gäller främst förfarandet för att debitera intressebevakningsarvoden. I och med utvecklingen av ärendehanteringsprogrammet Edvard har automatiseringsgraden för beräkningen och utbetalningen av arvoden höjts ytterligare. *Även om rekommendationen gjorts för intressebevakning vid rättshjälpsbyråerna, kan den också användas av andra intressebevakare.*

Arvodet för en intressebevakare fastställs enligt 44 § i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) och statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012). *Enligt lagen om förmyndarverksamhet ska arvodet vara skäligt i förhållande till uppdragets art och omfattning och huvudmannens tillgångar. Arvodesförordningen innehåller en närmare definition av beloppen i euro på arvodet i olika situationer. I regel finns det inte skäl att avvika från anvisningarna i förordningen vid rättshjälpsbyråerna.*

Enligt anordningslagen hör arvodet för en intressebevakare till serviceproducenten, då en allmän intressebevakare fungerar som intressebevakare. I sista hand fattas ett beslut om det belopp som ska faktureras och betalningstiden av den som enligt arbetsordningen godkänner inkomster av intressebevakning.

Nedan nämnda belopp, 5 826 euro och 17 478 euro (år 2015), gäller ett år åt gången och justeras alltid så att de motsvarar nivån under ett nytt år. De belopp i euro som justeras årligen uppdateras i rättshjälpsbyråernas ärendehanteringsprogram Edvard.

2 Hur arvodet och ersättningar fastställs

2.1 Grundavgift

- 440 euro eller
- 280 euro, om huvudmannens årsinkomst är 14 000 euro eller lägre eller om hans eller hennes förmögenhet överstiger 17 478 euro.¹

2.2 Tilläggsavgifter

2.2.1 Åtgärder på grund av att intressebevakning inleds

Tilläggsavgiften är 200 euro. Tilläggsavgift får inte debiteras om överföringen av intressebevakning sker till följd av omstrukturering av tjänsterna då serviceproducenten byts eller då huvudmannen flyttas från en allmän intressebevakare till en annan hos samma serviceproducent. Om huvudmannen överförs från en rättshjälpsbyrå till en allmän intressebevakare vid en annan rättshjälpsbyrå på grund av att hemkommunen ändras, debiteras däremot en startavgift.

Förutsättningen för att debitera en avgift är att den preliminära utredningen slutförts och att detta kan styrkas. Det enklaste sättet att göra detta är att styrka att egendomsförteckningen skickats till magistraten. En anteckning om detta görs i Edvard-programmet. Avgiften är lika hög oberoende av omfattningen på utredningen och huvudmannens förmögenhet.

2.2.2 Åtgärder som kräver tillstånd av magistraten eller åtgärder av motsvarande kravnivå

Beloppet uppgår till 200 euro. Grunden för avgiften utgörs av den arbetsmängd som dessa åtgärder kräver, inte själva ansökan om tillstånd. Åtgärder av samma kravnivå som tillståndsärenden ska enligt arbetsgruppens uppfattning inte tolkas brett. Den vanligaste åtgärden är sannolikt att övervaka huvudmannens intressen och företräda honom eller henne vid avvittring, åtskiljande av egendom eller arvskifte som förrättas av en skiftesman. Andra åtgärder kan vara t.ex. att sälja lösöre av betydande värde, sköta juridiska ärenden eller uthyrning av egendom. Rättshandlingar för vilka en tilläggsavgift debiteras kan också vara att sköta andra än summariska fordringsärenden,

¹ Beloppet grundar sig på utkomststödsnormen för en ensamboende: 1.1.2015 485,50 euro x 12 x 3 = 17 478 euro. Beloppet justeras årligen.

vräkningsärenden, skadeståndsärenden och rättshandlingar som gäller upplösning av samägande.

Tilläggsavgift kan debiteras för åtgärder som inte kräver tillstånd av magistraten enbart om åtgärden är betydelsefull för huvudmannen och den arbetsmängd som den krävt är större än vanligt. Föremålet för åtgärden ska vara av sådant ekonomiskt värde för huvudmannen att det inte är oskäligt att debitera avgiften.

Tilläggsavgiften i ärenden som gäller avvitrning, åtskiljande och arvskifte av egendom fastställs utifrån det framtida värdet på förmögenheten² enligt följande

- 300 euro, om ovan nämnda förmögenhet överstiger 20 000 euro
- 600 euro, om ovan nämnda förmögenhet överstiger 100 000 euro

2.2.3 Egendomsförvaltning

Beloppet på avgiften uppgår till 2 % av värdet på den förvaltade egendomen. När värdet på förmögenheten räknas beaktas inte värdet på en bostad som är i egen användning³ och inte heller skulder som hänför sig till denna. Dessutom dras huvudmannens skulder och därtill 17 478 euro av från det totala beloppet. En tilläggsavgift kan alltså inte debiteras om huvudmannen har en bostad i egen användning och annan egendom värd högst 17 478 euro (nivån år 2015)⁴.

2.3 Arvoden tas inte ut

Arvode kan inte alls debiteras om huvudmannens nettoinkomster år 2015 är 5 826 euro per år eller lägre och hans eller hennes nettoförmögenhet inte överstiger 7 478 euro. Dessa belopp justeras årligen.

2.4 Arvodets maximibelopp

Ett arvode kan vara högst 18 % av huvudmannens kalkylmässiga årsinkomster. Enligt 5 § i förordningen utgörs den kalkylmässiga inkomsten av huvudmannens årsinkomst minskad med det belopp som är bunden till den grunddel i utkomststödet vilken justeras årligen och ökad med det belopp som räknas utifrån egendomen.

Arvodet (= grundavgift och tilläggsavgift) är förenligt med arvodesgränsen, även om huvudmannens förmögenhet överstiger 17 478 euro. Arvodesgränsen tillämpas inte på arvoden på nedan redogjorda specialuppdrag och inte eller på specialersättning.

²Arbetsgruppens svar 28.11.2013: Enligt arbetsgruppens uppfattning borde paragrafen tolkas på så sätt att den förmögenhet som tillfaller huvudmannen är en del av egendomen i en kalkyl av avvitrning eller åtskiljande, oberoende av om det handlar om egen egendom eller egendom som fåtts som utjämning.

³I regel kan en huvudman ha endast en bostad som är i personlig användning. Vad gäller andra bostadsaktier och fastigheter räknas arvodet på ett procentbaserat sätt. Se närmare: Ställningstagande av arbetsgruppen för utveckling av förmyndarverksamheten 16.3.2010.

⁴från och med 1.1.2015, beloppet justeras årligen

2.5 Specialersättning

En intressebevakare kan få specialersättning för en behövlig uppgift som skötts till förmån för huvudmannen. Ersättning kan debiteras om intressebevakaren till förmån för huvudmannen sköter en uppgift som kräver 1) särskild yrkesskicklighet eller 2) en betydande arbetsinsats. Ersättningen debiteras enligt en specificerad faktura.

De inkomst- och förmögenhetsgränser som fastställs i lagen om förmyndarverksamhet tillämpas inte på specialersättning. Uppgiften eller åtgärden är sådan att intressebevakaren kan lösgöra den från sin uppgiftshelhet och låta en utomstående sakkunnig sköta den. För allmänna intressebevakare vid en rättshjälpsbyrå är uppgifter som kräver särskild yrkesskicklighet sannolikt sådana där huvudmannen skulle ha behov av att få rättshjälp, med andra ord juridiska uppgifter. Därför är det motiverat att de principer som framgår av statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (24.4.2008/290) tillämpas då arvodet fastställs. Om huvudmannen inte vore berättigad till rättshjälp, fastställs timtaxan för ersättningen enligt de genomsnittliga arvoden för jurister i regionen.

Det ska ligga i huvudmannens intresse att uppdraget sköts på detta sätt. Grunderna för arvoden för rättshjälp tillämpas på så sätt att arvoden enligt ovan nämnda anvisning i allmänhet inte överskrids.⁵ När det bedöms om arvodet är skäligt ska det bl.a. beaktas om huvudmannen i ärendet hade varit berättigad till offentlig rättshjälp som är avgiftsfri eller som ersätts partiellt. Det belopp som tas ut av huvudmannen borde inte överstiga det belopp som han eller hon skulle betala som klient hos rättshjälpsbyrån

Vad gäller uppdrag som kräver en betydande arbetsmängd debiteras gängse pris enligt uppdragets art. En sådan uppgift kan vara t.ex. att utreda en omfattande företagsbokföring för en huvudman som bedrivit företagsverksamhet eller att utreda hyresbokföringen och hyresfordringar från flera år tillbaka vad gäller en huvudman som äger exceptionellt många lägenheter, om dessa ärenden inte skötts då intressebevakningen börjat.

2.6 Ett arvode som ska debiteras för en viss rättshandling, ett visst ärende eller viss egendom (specialuppdrag)

Enligt 8 § 3 mom. i lagen om förmyndarverksamhet kan ett intressebevakaruppdrag begränsas till att gälla en viss rättshandling, ett visst ärende eller viss egendom. Detta s.k. specialuppdrag är ett uppdrag av engångskaraktär eller ett uppdrag som på annat sätt avgränsats och som i allmänhet inte innefattar allmän skötsel av huvudmannens ekonomiska angelägenheter och egendom. Sådana uppdrag kan vara att t.ex. företräda huvudmannen vid arvskifte eller en annan rättshandling, förvalta egendom som ärvt eller som fåtts som ersättning, företräda en minderårig i ett underhållsärende eller ett

⁵ <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2008/20080290>

ärende som enbart gäller personen. Att vikariera för en intressebevakare är ett specialuppdrag, om den ställföreträdande intressebevakaren inte förordnats att allmänt sköta huvudmannens alla ekonomiska ärenden och egendom.

En intressebevakare som tilldelats ett specialuppdrag kan enligt 31 § i lagen om förmyndarverksamhet fatta beslut enbart om den fordran som omfattas av uppdraget. Han eller hon kan inte heller fatta allmänna beslut om användningen av huvudmannens bankkonton.

I enlighet med 44 § i lagen om förmyndarverksamhet omfattas de arvoden som ska debiteras för specialuppdrag också av de gränser som gäller för huvudmannens inkomster och förmögenhet på det sätt som beskrivs ovan i punkt 2.3. Enligt 1 § i arvodesförordningen kan ett arvode enligt en skälig faktura debiteras för ett specialuppdrag. Faktureringsgrunden har inte fastställts, den kan vara en timtaxa enligt de viktiga åtgärderna. I övrigt gäller inte föreskrifterna i arvodesförordningen för arvoden för specialuppdrag, och t.ex. arvodesgränsen tillämpas inte heller. En intressebevakare som förordnats ett specialuppdrag ska med tanke på beslutet om debitering av arvodet utreda huvudmannens inkomster och förmögenhet på ett lämpligt sätt. I dessa situationer har huvudmannen vanligen redan en intressebevakare för ekonomiska ärenden eller så sköter han eller hon själv andra ekonomiska ärenden, då en utredning kan begäras av dessa instanser. En utredning över huruvida ett arvode kan debiteras kan eventuellt fås av förmyndarmyndigheten om den andra intressebevakaren är redovisningsskyldig vad gäller samma huvudmans ekonomi.

De rekommendationer som presenteras i punkt 2.5. iakttas då timarvodet fastställs.

Om uppdraget är att vidta en åtgärd som omfattas av en tilläggsavgift, är det enligt arbetsgruppens uppfattning möjligt att debitera ett belopp som motsvarar tilläggsavgiften som arvode, ifall beloppet är högre än timtaxan. Naturligtvis kan inte bägge, dvs. timtaxa och ett arvode som grundar sig på en tilläggsavgift, debiteras för samma åtgärd.

Om ett uppdrag ges till en utomstående sakkunnig, är det möjligt att såväl debitera ett intressebevakningsarvode som att betala ett arvode för den sakkunnige för hans eller hennes arbete. Olika åtgärder ligger till grund för arvodet, men det är inte möjligt att debitera ett dubbelt arvode för samma arbete. Intressebevakaren har olika skyldigheter och åtgärder i ett ärende där t.ex. en advokat sköter ett juridiskt ärende som ett uppdrag. Huvudmannens ekonomiska ställning påverkar naturligtvis inte en ersättning som betalas till en utomstående, men utifrån denna kan det finnas möjlighet t.ex. till rättshjälp som är avgiftsfri eller som ersätts partiellt. Om intressebevakaren själv utför ett uppdrag som kräver särskild yrkesskicklighet, kan han eller hon debitera specialersättning också då han eller hon utför ett specialuppdrag, om detta förfarande ligger i huvudmannens intresse.

Sammandrag av specialuppdrag och arvoden

- uppdraget omfattar inte allmän skötsel av huvudmannens ekonomi och egendom
- uppdraget kan omfatta redovisningsskyldighet vad gäller den förvaltade egendomen
- det är möjligt att debitera ett arvode för uppdraget som intressebevakare enligt en skälig faktura, och arvodesgränsen tillämpas inte på dess maximibelopp
- det är inte möjligt att debitera ett intressebevakararvode om inkomstgränsen underskrids och om egendomen inte överskrider det föreskrivna beloppet⁶
- arbetsgruppen rekommenderar timfakturerings enligt de vidtagna åtgärderna
- om intressebevakaren själv sköter en uppgift som kräver särskild yrkesskicklighet eller en stor arbetsmängd, är det möjligt att debitera en specialersättning oberoende av inkomst- och förmögenhetsgränserna
- en specificerad faktura ska upprättas beträffande grunden och beloppet på ett arvode och en specialersättning.

2.7 Arvode för en kortare tid än ett år

Beloppet på årsarvodet (grundavgift och tilläggsavgift för förvaltning av egendomen) delas med 12 och multipliceras med det antal månader under vilket uppgiften skötts. En knapp månad ses som en full månad. Tilläggsavgifter för att inleda intressebevakning och åtgärder som kräver tillstånd eller motsvarande åtgärder debiteras till fullt belopp. Edvard beaktar värdet på egendomen i sin helhet i arvodesberäkningen och vad gäller avslutade intressebevakningsförhållanden delas en tilläggsavgift som samlats utifrån egendomen med antalet intressebevakningsmånader. Vad gäller fall som redan inletts fungerar kalkylen på samma sätt som för fall som pågått under hela räkenskapsperioden, dvs. att Edvard beaktar de faktiska inkomsterna och gör en prognos över inkomsterna efter den dag då arvodet bildats.

Situationer som kräver tolkning, där ett intressebevakningsuppdrag överförs till en annan intressebevakare mitt i månaden och två intressebevakare har haft ett uppdrag i en kortare tid än en månad. Enligt arbetsgruppen står det klart att en huvudman inte ska betala en dubbel avgift för denna månad, med andra ord kan enbart den överförande eller övertagande intressebevakaren debitera avgiften. Arbetsgruppens rekommendation till rättshjälpsbyråerna är att rättshjälpsbyrån inte debiterar ett arvode om en privat redan debiterat ett arvode för överföringsmånaden. Om överföringen sker från en rättshjälpsbyrå till en annan, en privat intressebevakare eller en serviceproducent, debiteras avgiften av den övertagande parten. Det är också möjligt att komma överens om ärendet i ett serviceavtal.

⁶ år 2015 är inkomstgränsen 5 826 euro och egendomsgränsen 17 478 euro

2.8 Övriga arvoden

För klarhetens skull ska det konstateras att intressebevakningen upphör om huvudmannen avlider och att senare åtgärder, med undantag för åtgärder som gäller slutredovisning och andra slutåtgärder, inte längre är intressebevakning, och att ett intressebevakningsarvode inte tas ut för dessa.

3 Fakturering av utgifter

Kostnader för resor inom ramen för en ämbetsåtgärd för en allmän intressebevakare eller den övriga intressebevakningspersonalen ersätts av arbetsgivaren enligt statens resereglemente.

Utgifter för skötsel av sedvanliga ärenden för huvudmannen debiteras inte som ett tillägg till intressebevakningsarvodet av huvudmannen. Sådana sedvanliga resor utgörs av besök hos huvudmannen vid hans eller hennes bostad eller inrättning och andra resor för att sköta huvudmannens ärenden, såsom bankbesök, bostadsinspektioner, möten och förrättningar i hans eller hennes normala livsmiljö. Om det är nödvändigt att i ett enskilt fall göra en resa utanför huvudmannens hemort/livsmiljö till exempel för att delta i ett förrättningsammansätråde eller sköta egendom som finns annanstans, debiteras resekostnaderna av huvudmannen i samband med att årsarvodet debiteras. I så fall ska kostnaderna specificeras och beloppet uppgår i allmänhet till de kostnader som arbetsgivaren ersatt till tjänstemannen.

Rättshjälpsbyråerna debiterar inte ersättningar av huvudmännen för sedvanliga kontorsartiklar som använts för att sköta ärenden, kopior och inte heller för postnings-, fax- eller telefonutgifter. Om huvudmannen kräver exceptionellt stora kopieringsmängder, t.ex. upprepade gånger kräver kopior av samma handlingar, är det möjligt att debitera en kostnadsersättning för dessa. Huvudmannen ska informeras om utgifterna för avgiftsbelagd kopiering på förhand.

Till exempel en del av kostnaderna för att hyra ett utrymme för att förvara egendom kan debiteras av huvudmannen om huvudmannen inte ensam använder utrymmet eller bankfacket.

4 Förfaringssätt för att debitera intressebevakararvode

4.1 Hur arvodet räknas

Årsarvodet för en intressebevakare debiteras enligt kalenderår. Arvodet räknas i Edvard-programmet och debiteras i regel i november-december varje år⁷. Arvodet debi-

⁷ Beräkningar och debiteringsdatum som graderats enligt byråerna meddelas till rättshjälpsbyråerna.

teras en gång per år även om räkenskapsperioden för huvudmannen i fråga är en annan än ett kalenderår.

Kalkylen av arvodet förbereds enligt följande

- huvudmännens bokföring uppdateras
- inkomsterna och utgifterna granskas från bokföringen
- effekten av försäljning av skog på inkomster och tillgångar granskas⁸
- det granskas att egendom inte antecknats dubbelt (om egendomen bytt form under räkenskapsåret), utan avslutats till nödvändiga delar
- värderingen av egendomen granskas i förhållande till dess gängse värde
- aktiekursändringar görs centralt i Edvard för hela byrån
- status för en egen bostad granskas
- alla åtgärder (med tilläggsavgift) antecknas i programmet
- situationen vad gäller den preliminära utredningen granskas: ska tilläggsavgiften faktureras nu eller senare?
- slutårets inkomster/utgifter beaktas – Edvard förutser dem utifrån anteckningarna i inkomsterna och utgifterna
- skatteåterbäring o.d. större inkomster och utgifter, vilka inte sparats i inkomsterna och utgifterna, ska sparas separat i uppgifterna om beräkningen
- nödvändiga ändringar som är kända läggs till i inkomsterna och utgifterna, tillgångarna, skulderna och åtgärderna.

Följande uppgifter ska finnas i Edvard för att kalkylen av arvodet ska lyckas⁹:

INKOMSTER (inverkan på beloppet på grundarvodet och arvodesgränsen)

De inkomster som flutit in under ifrågavarande år fram till beräkningsdagen hämtas från bokföringen till arvodesberäkningen och därtill hämtar programmet inkomster från extra månader utifrån de uppgifter som sparats i huvudmannens inkomster, från beräkningsdagen till slutdagen för arvodet enligt betalningsdagarna, varför

- inkomster som påverkar arvodet ska vara konterade i bokföringen
- huvudmannens inkomster ska ha sparats på rätt sätt.

Kontoslag för inkomster som ska beaktas:

300000	arbetspension	320011	barnbidrag
300010	folkpension	320012	studiestöd
300020	utlandspension	320015	utländsk förmån
310000	löner	320015	annan förmån
310010	arvoden	330000	arbetsmarknadsstöd

⁸ Ställningstagande av arbetsgruppen för utveckling av förmyndarverksamheten 1/2003 om behandling av skogsinkomster

⁹ Mika Kuokkanen, allmän intressebevakare, ordförande för Edvard-arbetsgruppen

310020	arbetsandelspenningar	33001	grunddagpenning
310030	stöd för närstående- vård	330002	Inkomstrelaterad arbets- löshetsdagpenning
320000	bostadsbidrag för pens- ionstagare	330003	integrationsstöd för in- vandrare
320001	allmänt bostadsbidrag	330004	annan arbetslöshets- skyddsförmån
320002	handikappstöd	340008	Skatteåterbäring
320003	rehabiliteringspenning av FPA	4000xx	hyresinkomster, bostads- aktier
320004	rehabiliteringsstöd	4011xx	hyresinkomster, fastighet- er
320005	sjukdagpenning	4022xx	övriga hyresinkomster
320006	utkomststöd	410000	dividendinkomster
320007	hemvårdsstöd	420000	ränteinkomster
320010	föräldrapenning	430000	skogsförsäljning

UTGIFTER (inverkan på grundarvodet och arvodesgränsen)

I beräkningen av arvodet görs följande avdrag: källskatt från ränteinkomster, bostads-/fastighetsvederlag från hyresinkomster, förmedlingsarvoden och reparationskostnader samt kapitalinkomstskatt, varför

- källskatteanteckningar ska vara konterade i bokföringen
- vederlag för hyrda bostäder, förmedlingsarvoden och reparationskostnader ska vara korrekt konterade (de tre sista siffrorna ska referera till rätt bostad).

EGENDOM (inverkan på grundarvodet och egendomsförhöjning)

Bokföringsvärdet på beräkningsdagen hämtas som värde på egendomen för beräkningen av arvodet och värdet på en bostad/fastighet som är i egen användning dras av från värdet på egendomen, varför

- bokföringen ska vara så uppdaterad som möjligt
- överföringar mellan egendomarna ska vara konterade¹⁰
- "egen användning" ska vara sparad i uppgifterna om bostäder/fastigheter som är i egen användning
- det ska granskas att andelar i ett dödsbo antecknats i egendomen, även om de inte sköts av intressebevakaren.

SKULDER (inverkan på grundarvodet och egendomsförhöjning)

Andra skulder än skulder som gäller en bostad som är i egen användning dras av i beräkningen av arvodet, varför

¹⁰ Egendomen beaktas i den form som den är då beräkningen görs (försäljningar o.d. beaktas då de realiserats)

- bokföringen ska vara så uppdaterad som möjligt
- en bostad som är i egen användning ska vara sparad som säkerhet för bostadslån som gäller bostäder/fastigheter som är i egen användning

ÅTGÄRDER OCH UTGIFTER (inverkan på tilläggsavgifter med hjälpkalkyl 2 och utgifterna)

Till beräkningen av arvodet hämtas åtgärder som ska faktureras och utgifter för huvudmannen för åtgärder som sparats för ifrågavarande period, t.ex. preliminär utredning och tillståndsansökningar.

De åtgärder som ska faktureras ska vara sparade i huvudmannens uppgifter och antecknade som åtgärder som ska faktureras enligt följande

- de utgifter som ska faktureras ska vara sparade som utgifter för åtgärderna
- om åtgärder som gäller innevarande år och som ska faktureras sparas efter att årsarvodet bildats, ska årsarvodet bildas på nytt.

Edvard räknar arvodena och en arvodesberäkning bildas för huvudmannen. Den ska granskas och nödvändiga ändringar ska sparas. I detta skede är det möjligt att dra av ett arvode för föregående år vilket förordnats att returneras, om det inte redan returnerats.

En specialersättning räknas och debiteras i samband med årsarvodet. Grunderna för och beloppet på specialersättningen och utgifterna antecknas på en separat faktura. Användaren kan lägga till beloppet på en specialersättning och utgifter som ett korrigeringsbelopp eller som en ny utgift i beräkningen av arvode i Edvard. Uppgiften överförs på så sätt till arvodesberäkningen. Värdet på utgiften för den sparade åtgärden skrivs ut i fakturan över intressebevakningsarvodet, men grunderna för utgiften ska antecknas på en separat bilaga.

Edvard ger ett förslag på arvode, som intressebevakaren granskar. Därefter överförs arvodet för godkännande till den som har rätt att godkänna ämbetsverkets inkomster.

En ytterligare precisering är att arvodet inte räknas på nytt i samband med årsredovisningen, förutom om ett tydligt fel som kräver detta upptäcks.

Vad gäller avslutade huvudmän ska slutdagen sparas innan intressebevakningsarvodet bildas. Om detta inte görs överförs fakturan till reskontran för att vänta på en betalning via Edvard. Överlåtaren ska ges en arvodesberäkning som visar hur arvodet bildats (utskrift från Edvard med eventuella bilagor).

Vad gäller specialuppdrag upprättas en faktura enligt åtgärder (arvode, specialersättning och utgifter) efter att uppdraget avslutats. En sådan faktura inkl. specifikationer ska skickas som en s.k. ProE-faktura till Palkeet för indrivning. Betalaren ska alltid få en specificerad faktura. Om specialuppdraget fortsätter tillsvidare, t.ex. som förvaltning

av viss egendom, är det möjligt att ett intressebevakningsarvode debiteras från de tillgångar som intressebevakaren besitter.

4.2 Godkännande av arvode

Statsrådets förordning om arvoden för intressebevakare innehåller inte en möjlighet att separat bedöma skäligheten för ett arvode som räknats enligt förordningen. Detta är en ändring jämfört med justitieministeriets tidigare anvisning om arvoden. När arvodet fastställs ska det uppmärksammas att enligt Högsta förvaltningsdomstolens beslut (HFD 85/2008) är ett intressebevakningsarvode en utgiftspost som ska beaktas som en utgift för sökanden i beräkningen av utkomststöd och följaktligen som en post som berättigar till utkomststöd.

Ämbetsverkets chef vid en rättshjälpsbyrå, eller den person som delegerats ärendet, godkänner inkomster av intressebevakningsarvoden som tillfaller staten. Den allmänna intressebevakaren godkänner att arvodet betalas ur huvudmannens tillgångar. Ett intressebevakningsarvode som en rättshjälpsbyrå tar ut av en huvudman blir efter att det godkänts en inkomst för staten, en kundfordran enligt ekonomistadgan.¹¹

4.3 Utbetalning av arvode

När inkomsterna godkänts, överförs arvodena till utbetalning och debiteras från huvudmannens konton på ett på förhand fastställt datum i december. Ett referensnummer som getts av programmet införs automatiskt på arvodesfakturan. En referens ska användas för arvoden, ett arvode får inte betalas via ett meddelandefält. Om arvodet inte lämnar kontot, förblir det öppet i reskontran. De arvoden som på grund av en eller annan orsak inte kan betalas måste plockas och markeras som öppna från utbetalningen. Arvoden som lämnar kvar som skulder införs i bokföringen om de inte kan betalas inom några månader. Om en skuld inte införs i bokföringen, ska den dock synas som en tilläggsuppgift i årsredovisningen. Gamla arvoden från år 2013 och tidigare vilka lämnats kvar som skulder kan betalas genom att använda meddelandefältet. Meddelandet ska redogöra för beteckningen för byråns ansvarsområde, arvodesåret och huvudmannens efternamn.¹² En pappersfaktura är inte nödvändig för inkomstmottagaren. En arvodesfaktura skrivs tillsvidare ut för huvudmannens konton.

När intressebevakningen avslutats räknas arvodet för en intressebevakare på samma sätt som ett årsarvode, men det betalas inte ut av intressebevakaren. Fakturan skickas som en s.k. ProE-faktura till Palkeet för indrivning. ProE-faktureringen sköts enligt

¹¹ Ekonomistadga för justitieministeriets bokföringsenhet JM verksamhet och förvaltning 57/2014

¹² Programmet Edvard utvecklas för att vara ännu mer kompatibelt med Palkeets program Raindance och i fortsättningen med programmet Kieku vad gäller debitering av arvoden. Information om nya funktioner kommer att ges i samband med versionsuppdateringarna.

praxis för ämbetsverket i fråga. Servicecentralen ser till att fakturan skickas och avgiften drivs in.¹³

4.4 Avstående från indrivning av intressebevakningsarvode

Enligt de allmänna tillämpningsföreskrifterna för statsbudgeten är det möjligt att avstå från indrivning först efter att det tillförlitligt utretts att fordran inte kan drivas in på grund av att det konstaterats att gäldenären är medellös eller med anledning av ett annat motsvarande skäl (FM 9509 12.4.1995).

Enligt justitieministeriets ekonomistadga ska ämbetsverkets chef, ministeriets avdelningschef och chefen för en separat enhet sköta indrivningen av inkomster som hör till den egna sektorn på behörigt sätt och till rätt belopp. Om fordran (intressebevakningsarvodet) jämte dröjsmålpåföljder trots betalningsuppmaningar inte betalats inom den utsatta tiden, ska indrivningsåtgärder vidtas i ärendet. Servicecentralen kan påbörja rättslig indrivning av andra än offentligrättsliga fordringar först efter en överenskommelse om ärendet med ämbetsverket i fråga. Servicecentralen ger ämbetsverket en rapport över fordringar som förfallit till betalning minst en gång per år. Rapporten ska redogöra för behandlingsfasen för varje fordran som förfallit till betalning (betalningsuppmaning har skickats/överförs till rättslig indrivning).

Det är möjligt att avlägsna kundfordringar från kontona då det tillförlitligt utretts att en fordran inte längre kan drivas in på grund av betalningsoförmåga hos gäldenären eller en annan motsvarande orsak. Ämbetsverkets chef fattar beslut om att avlägsna kundfordringar från kontona. Enligt den ekonomistadga som gäller för närvarande är det inte möjligt att delegera uppdraget till en annan tjänsteman.

Bedömningen av huruvida en kundfordran ska avlägsnas påverkas bl.a. av om den är ringa eller inte. Värdet på fordran jämförs med eventuella indrivningskostnader och Palkeets serviceavgifter. Enligt ekonomienhetens anvisning behandlar Palkeet förslag om avlägsnanden från kontona då det handlar om öppna intressebevakningsfakturor under 200 euro. Chefen för ämbetsverket, med andra ord det ledande offentliga rättsbiträdet, beslutar om fordran ska avlägsnas eller om indrivningen ska fortsätta.

Kort sammandrag

- Programmet Edvard räknar arvodet.
- Intressebevakaren granskar beräkningen och gör korrigeringar.

¹³Vad gäller preskription av intressebevakningsarvodet, t.ex. Ställningstagandet av arbetsgruppen för utveckling av förmyndarverksamhet 5/2002 och Pertti Välimäki: Edunvalvontaoikeus Sanoma Pro Oy 2013, s. 184

- Ämbetsverkets chef, eller en person som delegerats att sköta ärendet, godkänner inkomsterna.
- Vad gäller gällande intressebevakningar skickas arvoden för debitering från huvudmännens konton och vad gäller avslutade intressebevakningar ska en faktureringsbegäran framföras till Palkeet. Också begäran om arvodesfakturer som gäller intressebevakning där intressebevakaren inte har behörighet att för sin huvudmans räkning betala ett intressebevakningsarvode ska skickas till Palkeet.
- Intressebevakaren sköter betalningen av arvodet, betalningsarrangemangen osv. för sin huvudmans räkning
- Palkeet sköter vid behov betalningsuppsmaningar och indrivningsåtgärder.
- Palkeet skickar minst en gång per år ett förslag om avlägsnande från kontona till ämbetsverket vad gäller fordringar som trots uppsmaningar inte betalats och vars värde understiger 200 euro.
- Palkeet kommer överens om rättslig indrivning tillsammans med ämbetsverket.
- Ämbetsverkets chef fattar beslut om att avstå från indrivning av ett icke-betalat intressebevakningsarvode.
- Utbetalaren kan använda de förfaringsätt som framgår av lagen om avgiftsbefrielse. Med stöd av 1 § i lagen om avgiftsbefrielse kan statskontoret helt eller delvis befria en betalnings- eller ersättningskyldig från att erlagga statsverket tillkommande avgift eller ersättning, såvida befriandet icke kränker statens fördel eller såvida indrivandet av avgiften eller ersättningen vore uppenbart oskäligt.
- Ett intressebevakningsarvode är en privaträttslig fordran och en allmän domstol avgör i sista hand om den är korrekt eller inte.

4.5 Debitering av arvoden från ett dödsbo

Om ett dödsbo inte har tillgångar, kan rättshjälpsbyrån låta bli att ta ut avgiften eller ta bort ett arvode som redan fakturerats från kontona. Om det i samband med intressebevakningen står klart att tillgångarna i dödsboet räcker enbart för utgifterna för begravningen och boutredningen, är det inte ändamålsenligt att debitera ett intressebevakningsarvode. När arvodet räknats, kan ämbetsverkets chef i dessa fall besluta att fakturan inte sänds, utan att den slopas utan indrivningsfas.

Om en arvodesfaktura skickas till dödsboet, ska man samtidigt begära dödsboet att skicka en kopia av bouppteckningsinstrumentet till rättshjälpsbyrån, om boet är medellöst och dödsboet inte betalar fakturan. Beslut om att slopa en avgift fattas av ämbetsverkets chef efter att han eller hon mottagit en kopia av bouppteckningsinstrumentet. Beslutet ska sändas till Palkeet, en kopia av bouppteckningsinstrumentet är inte ett tillräckligt verifikat för att avlägsna avgiften.¹⁴

¹⁴ Anvisning JM 3/33/2014, 27.2.2014

5 Debitering av arvode då huvudmannen har flera intressebevakare

I vissa fall är det möjligt att flera intressebevakare förordnats för en huvudman. Om intressebevakarnas uppgift är allmän skötsel av egendom och ekonomiska ärenden, och intressebevakarens uppgift inte avgränsats att gälla en viss rättshandling, ett visst ärende eller viss egendom, räknas intressebevakarens arvode enligt förordningen (grundavgift + tilläggsavgift + specialersättning). Ett arvode som räknats på detta sätt ska betalas av huvudmannen och antalet intressebevakare påverkar inte beloppet. En tilläggsavgift och en specialersättning kan debiteras av den intressebevakare som skött den åtgärd eller uppgift som ligger till grund för tilläggsavgiften eller specialersättningen. I annat fall ska intressebevakarna sinsemellan komma överens om hur arvodet fördelas mellan dem.

Om intressebevakarnas uppgifter är olika, fastställs arvodet individuellt för varje intressebevakare.

6 Debitering av arvode då en intressebevakare förordnats för en frånvarande huvudman

Om en intressebevakare förordnats för en frånvarande huvudman i enlighet med i 10 § i lagen om förmyndarverksamhet, handlar det i de flesta fall om ett s.k. specialuppdrag, dvs. att det avgränsats att gälla en viss rättshandling, ett visst ärende eller viss egendom. En intressebevakare har rätt att få ett arvode enligt en skälig faktura. Ett arvode kan inte debiteras om förutsättningarna för inkomst- och egendomsgränserna inte uppfylls. När det handlar om en frånvarande huvudman är det sannolikt inte möjligt att få uppgifter om ekonomin. Arvodesgränsen tillämpas inte eftersom det inte handlar om grund- eller tilläggsavgifter, utan om fakturering enligt åtgärd. Om det är känt att huvudmannen har tillgångar som överskrider förmögenhetsgränsen, kan ett arvode debiteras.

Om uppdraget för en frånvarande intressebevakare omfattar att sköta sedvanliga ekonomiska ärenden och att förvalta egendom, kan en grundavgift, en tilläggsavgift, en specialersättning och utgifter debiteras enligt förordningen.

Bilaga 1 Paragrafer och referat

Lag om förmyndarverksamhet 44 §

En minderårigs förälder och en vårdnadshavare som är den minderåriges intressebevakare har rätt att av den minderåriges medel få ersättning för nödvändiga kostnader.

Intressebevakaren för en person som uppnått myndighetsåldern och en annan för en minderårig förordnad intressebevakare än en sådan som avses i 1 mom. har rätt att av huvudmannens medel få ersättning för behövliga kostnader samt ett arvode som är skäligt i förhållande till uppdragets art och omfattning samt huvudmannens tillgångar. Utöver arvode har intressebevakaren rätt till specialersättning för en sådan behövlig uppgift till förmån för huvudmannen som fordrar särskild yrkesskicklighet eller en betydande arbetsinsats, om det har varit förenligt med huvudmannens intresse att intressebevakaren sköter uppgiften. [11.2.2011 \(122\)](#)

En intressebevakare har inte rätt till arvode enligt 2 mom., om huvudmannens inkomster, under den tid för vilken arvode tas ut, efter skatt enligt förskotts innehållning eller förskottsbetalning och lagbestämda avgifter för arbetstagaren är lika stora eller lägre än den årliga nivå som motsvarar utkomststödets grunddel enligt 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om utkomststöd ([1412/1997](#)), justerad med det folkpensionsindex som avses i lagen om folkpensionsindex ([456/2001](#)). Som inkomst för huvudmannen betraktas alla inkomster i penningform såsom löne-, pensions- och andra förvärvsinkomster, ränte-, hyres-, dividend- och andra kapitalinkomster samt sociala förmåner. [\(11.2.2011/122\)](#)

En intressebevakare har trots 3 mom. rätt till arvode enligt 2 mom., om det verkliga värdet på huvudmannens förmögenhet minskat med huvudmannens skulder mer än tredubbelt överstiger den årliga nivå enligt 3 mom. som motsvarar utkomststödets grunddel. När förmögenheten bestäms beaktas inte en bostad som personligen används av huvudmannen och skulder som hänför sig till den. [\(11.2.2011/122\)](#)

Närmare bestämmelser om arvodets storlek utfärdas genom förordning av statsrådet. [\(11.2.2011/122\)](#)

Statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode 696/2012

1 §

Arvode för intressebevakarens uppdrag

Intressebevakarens arvode enligt 44 § 2 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) består av en årlig grundavgift och av tilläggsavgifter.

Om intressebevakaren har förordnats till ett engångsuppdrag eller på något annat sätt begränsat uppdrag som inte innefattar allmän skötsel av huvudmannens ekonomiska

angelägenheter och egendom, har intressebevakaren rätt till arvode för uppdraget enligt skäligen faktura.

2 §

Kostnadsersättning, specialersättning och skyldighet att avstå från att ta ut avgift

Bestämmelser om intressebevakarens rätt att utöver arvode få kostnadsersättning och specialersättning finns i 44 § 2 mom. i lagen om förmyndarverksamhet. Bestämmelser om de situationer då arvode inte får tas ut finns i 3 och 4 mom. i den paragrafen.

5 §

Arvodets maximibelopp

Det sammanlagda beloppet av grundavgiften och tilläggsavgiften får dock vara högst 18 procent av huvudmannens kalkylerade årsinkomst. Den kalkylerade årsinkomsten är det sammanlagda beloppet av den årsinkomst och den förmögenhetsbaserade inkomst som avses i 2 och 3 mom.

Årsinkomsten är den inkomst som avses i 44 § 3 mom. i lagen om förmyndarverksamhet minskad med beloppet av den inkomstgräns som avses i det momentet.

Den förmögenhetsbaserade inkomsten är två procent av värdet på den förmögenhet för huvudmannen vilken förvaltas av intressebevakaren. Värdet på förmögenheten är den förmögenhet som avses i 44 § 4 mom. i lagen om förmyndarverksamhet minskad med beloppet av den förmögenhetsgräns som avses i det momentet.

Olika situationer

Huvudregeln då intressebevakarens uppdrag är att förvalta huvudmannens ekonomi och egendom

- grundavgift och tilläggsavgift = arvode
- arvodesgränsen används vad gäller grundavgiften och tilläggsavgiften
- kan inte alls debiteras om **både** inkomst- och förmögenhetsgränsen underskrids
- om inkomstgränsen underskrids men förmögenhetsgränsen överskrids – arvode kan debiteras upp till ett belopp enligt arvodesgränsen
- därtill är det möjligt att debitera en specialersättning om det legat i huvudmannens intresse att intressebevakaren sköter det uppdrag som legat till grund för ersättningen (inkomstgränserna och arvodesgränsen tillämpas inte, dvs. kan vara en situation där arvode inte kan debiteras, men specialersättning kan).

Intressebevakarens uppdrag har avgränsats att gälla en viss rättshandling, ett visst ärende eller viss egendom (8 § 3 mom. i lagen om förmyndarverksamhet) Intressebevakaren har förordnats till en engångsuppgift eller på något annat sätt begränsad uppgift som inte innefattar allmän skötsel av huvudmannens ekonomiska angelägenheter och egendom (1 § 2 mom. i statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode).

- s.k. specialuppdrag
- inte allmän förvaltning av huvudmannens ekonomi och egendom
- redovisningsskyldighet kan föreligga, t.ex. förvaltning av ärvd egendom
- intressebevakning som gäller en frånvarande huvudman i enlighet med 10 § i lagen om förmyndarverksamhet är ett specialuppdrag
- vikariat
- ett ärende som gäller huvudmannens person, om inte allmän ekonomisk förvaltning
- arvode = skälig faktura
- arbetet kan definieras enligt åtgärd eller timme
- timtaxa rekommenderas vid rättshjälpsbyråerna
- inkomst- och förmögenhetsgränser används enligt huvudregeln
- arvodesgränsen tillämpas inte
- om inkomstgränsen underskrids men förmögenhetsgränsen överskrids – arvodet kan debiteras
- det är möjligt att debitera specialersättning om förutsättningarna i 44 § 2 mom. i lagen om förmyndarverksamhet uppfylls

Bilaga 2 Fakturerings exempel

1 Standardsituationer

a. Exempel på s.k. vanlig intressebevakning

Inkomster per år **3 400 euro**
– inte möjligt att debitera arvode då inkomsterna är under 5 826 euro, 44 § 3 mom. i lagen om förmyndarverksamhet

Förmögenhet **100 000 euro**
– möjligt att debitera arvode då egendomen överstiger 17 478 euro, 44 § 4 mom. i lagen om förmyndarverksamhet

Arvode 440 euro + tilläggsavgift för egendom
2 % 100 000 euro - 17 478 euro = 1650 euro 1650 euro

Arvodesgräns enligt 5 § i förordningen:
ett arvode kan vara högst 18 % av de kalkylmässiga årsinkomsterna

Kalkylmässig årsinkomst	
– årsinkomst	3 400 euro
– förhöjning utifrån förmögenheten	1 650 euro
	5 050 euro
– avdrag på	5 826 euro
kalkylmässig årsinkomst	0 euro
arvode	0 euro

b. Arvode om det handlade om skötsel av s.k. specialuppdrag

Inkomster per år **3 400 euro**
Förmögenhet **100 000 euro**

Arvode enligt en framlagd skälig faktura **2 000 euro**
– kan debiteras eftersom förmögenheten överstiger 17 478 euro och arvodesgränsen inte tillämpas.

2 Intressebevakarens uppgift har avgränsats att gälla en viss rättshandling, ett visst ärende eller viss egendom: försäljning av bostad och bohag som specialuppdrag¹⁵

Vanligen ger intressebevakaren en auktoriserad fastighetsmäklare i uppdrag att sälja bostaden. I detta fall har intressebevakaren särskild yrkesskicklighet för att sköta ärendet och beslutar att sköta ärendet själv, eftersom han bedömer att detta ligger i huvudmannens intresse.

Intressebevakaren skriver en säljannons, förevisar bostaden och upprättar ett köpebrev. Han söker tillstånd för affären.

Skötsel av ett tillståndsärende omfattar inte upprättande av ett köpebrev och specialersättning tas ut för detta arbete enligt den använda arbetstiden (uppgift som kräver särskild yrkesskicklighet, det ligger i huvudmannens intresse att intressebevakaren sköter denna), timtaxa enligt den taxa som en lokal yrkesperson hade fakturerat, t.ex. 110–200 euro

En ersättning enligt den använda arbetstiden debiteras för försäljningen av bohaget. Timtaxa t.ex. 90 euro.

Om det handlar om försäljning av lösöre av betydelsefullt värde, är det möjligt att ta ut en tilläggsavgift på 200 euro om timtaxan vore mindre än detta.

Ifall inkomst- och förmögenhetsförutsättningarna inte uppfylls, kan ett arvode inte debiteras, men däremot är det möjligt att debitera en specialersättning för upprättandet av köpebrev. Köpesumman för bostaden är sannolikt över 17 478 och följaktligen är det möjligt att debitera ett arvode, och arvodesgränsen tillämpas inte på specialuppdraget.

Faktura

Intressebevakningsuppdrag, timtaxa t.ex. 110 euro

Introduktion i ärendet	1 tim	110 euro
Ansökan om tillstånd		200 euro
Försäljning av bohag	2 h	220 euro
Slututredning	1 tim	110 euro

Specialersättning, timtaxa enligt orten, t.ex. 200 euro

Förevisning av bostad och behandling av offerter	2 tim	400 euro
Upprättande av köpebrev	2 tim	400 euro
Sammanlagt		1 440 euro

(Jämförelse: bostadens pris 100 000 euro - mäklarens arvode 2 % = 2 000 euro.)

¹⁵ Enligt exemplet av ledande intressebevakare Minna Sipola

Om inkomst- och förmögenhetsförutsättningarna inte uppfylls, är det möjligt att debitera en specialersättning för upprättandet av köpebrev, dvs. 220 euro. I detta fall (om skulder inte förekommer) torde förutsättningarna uppfyllas med anledning av bostadspriset.

3 Intressebevakningsarvode vid företrädande av en frånvarande huvudman¹⁶

a.

Intressebevakningsarvode vid företrädande av en frånvarande huvudman (s.k. specialuppdrag, som omfattas av redovisningsskyldighet)

Intressebevakarens uppdrag har avgränsats att gälla en viss rättshandling, ett visst ärende eller viss egendom: Vad gäller en person som vistas utomlands och som är delägare i ett dödsbo i Finland, förordnas en intressebevakare att företräda personen i dödsboet¹⁷ och förvalta eventuell egendom som tillfaller personen vid arvskiftet.

Arvskifte förrättas i dödsboet och huvudmannen får en fastighet och en bostadsaktie. Värdet på den förmögenhet som skiftats till huvudmannen uppgår till 150 000 euro. Huvudmannens inkomster kan inte utredas, eftersom han eller hon inte nås via myndighetskontakter. Under året upprättar intressebevakaren en egendomsförteckning och säljer lösöret samt söker tillstånd till arvskifte och försäljning av fastigheten och bostadsaktien hos magistraten:

- inga inkomster eller inkomststoppgifter är tillgängliga
- inkomstgränsen underskrids, men förmögenhetsgränsen överskrids (17 478 euro)
- arvodesgränsen tillämpas inte, eftersom det handlar om ett specialuppdrag
- 200 euro debiteras för upprättandet av egendomsförteckning, arvodet för att söka tillstånd till arvskifte är 600 euro (huvudmannen får egendom värd över 100 000 euro), arvodet för att söka tillstånd till försäljning av fastigheten uppgår till 200 euro och arvodet för att söka tillstånd för försäljning av bostadsaktien är 200 euro
- syn av bostadsaktie och fastighet som timfakturerering 2 tim * 110 euro = 220 euro och försäljning av lösöre 2 tim * 110 euro = 220 euro.

Debiteras sammanlagt: 1 640 euro

b.

Intressebevakarens uppgift har avgränsats att gälla en viss rättshandling, ett visst ärende eller viss egendom. Företrädande av en frånvarande person genom att förvalta egendom som fås från ett dödsbo. Skifte har förrättats innan en intressebevakare förordnats. Redovisningsskyldighet.

¹⁶ Enligt exemplet av ledande intressebevakare Jani Sorjanen

¹⁷ 10 § Domstolen skall förordna en intressebevakare om:

1) en avliden har efterlämnat ett arv och man inte vet om det finns arvingar eller testamentstagare eller var dessa vistas eller om arvingen eller testamentstagaren av någon annan orsak inte kan bevaka sin rätt

- inga uppgifter om inkomsterna/inga inkomster i Finland
- värdet på den egendom som fåtts från dödsboet är ca 5 000 euro
- specialuppdrag, inkomst- och förmögenhetsgränserna underskrids, och arvode kan inte debiteras.

4 Skötsel av en uppgift som gäller en minderårig huvudman¹⁸

Ekonomiska ärenden – redovisningsskyldighet

- T.ex. 1 - familjepension 6 300 euro/år
 - ingen egendom
 – > arvode enligt arvodesgränsen 85,53 euro
- T.ex. 2 - ingen inkomst
 - andel i ett dödsbo som egendom, värdet är 20 000 euro
 – > arvode enligt arvodesgränsen 0 euro
- T.ex. 3 - familjepension 6 300 euro/år
 - andel i ett dödsbo som egendom, värdet är 20 000 euro
 - ansökan om tillstånd hos magistraten som tilläggsavgift 200 euro
 - specialersättning i form av timfakturerering 7 tim x 110 euro för företräddandet
 vid arskiftessammanträdet = 770 euro (enligt prissättningen för rättshjälp)
 - utgifter på 230 euro för resan till arskiftessammanträdet som kostnadsersättning
 – > arvode enligt arvodesgränsen 85,53 euro + specialersättning 770 euro +
 kostnadsersättning 230 euro
 sammanlagt 1 085,53 euro tas ut av huvudmannen.

¹⁸ Enligt exemplet av allmänna intressebevakare Marita Toivanen